

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Asan/9/2017
Identifikačné číslo spisu: 5016200693
Dátum vydania rozhodnutia: 31.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5016200693.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a zo sudcov JUDr. Sone Langovej a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD. v právnej veci žalobcu (sťažovateľ): BRAMIA, s.r.o., IČO: 36 314 307, Námestie Matice Slovenskej 1296/12, Dubnica nad Váhom, zastúpený: Mgr. Erika Ranušová, advokátka, Moyzesova 1200/12, Dubnica nad Váhom, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, Masarykova 10, Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OPS/BEZ/2016/4281 O-345/2016 zo dňa 20. júla 2016, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 31S/24/2016-36 zo dňa 22. februára 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa (pôvodne žalobcu) proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 31S/24/2016-36 zo dňa 22. februára 2017 z a m i e t a.

Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline podľa § 190 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OPS/BEZ/2016/4281 O-345/2016 zo dňa 20.07.2016, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie Inšpektorátu práce v Žiline č. 118/2016-IZA-1.2/pok/R zo dňa 26.04.2016. Predmetným prvostupňovým rozhodnutím bola žalobcovi podľa § 19 ods. 2 zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu vydania napadnutých administratívnych rozhodnutí (ďalej len „zákon č. 125/2006 Z.z.“) uložená pokuta vo výške 5.000,- € za porušenie povinnosti vyplývajúcej z predpisov uvedených v § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 82/2005 Z.z.“) za to, že žalobca využíval závislú prácu fyzických osôb P. V. a Q. V., odo dňa 21.01.2015, 22.01.2015, 17.02.2015, 18.02.2015, preukázal založenie pracovného vzťahu podľa osobitného predpisu - dohody o vykonaní práce zo dňa 15.01.2015, avšak nesplnil si oznamovaciu povinnosť podľa osobitného predpisu (§ 231 ods. 1 písm. b/ bod 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ďalej len zákon č. 461/2003 Z.z.“), čo podľa § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. je nelegálne zamestnávanie.

2. Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že dôvody uvedené v žalobe neboli spôsobilé na to, aby spochybnili zákonnosť napadnutého rozhodnutia alebo procesného postupu pred jeho vydaním. Čo sa týka námietky žalobcu, že na sankcionovanie správnych deliktov je potrebné aplikovať zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb.“) a poukázal aj na to, že správny orgán v danom prípade nerozhodoval o priestupku, ale rozhodoval o tzv. správnom delikte podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. Je nesporné, že správny orgán má kompetencie rozhodovať aj o priestupkoch, o čom však v danom prípade nešlo. Preto v danom prípade s poukazom na § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z. z. krajský súd konštatoval, že bolo potrebné aplikovať v danom prípade zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“), ktorý nevyklučuje možnosť v predmetnom prípade aj nariadiť pojednávanie, avšak o nariadení ústneho pojednávania s poukazom na § 21 ods. 1 Správneho poriadku rozhoduje správny orgán s tým, že ani krajský súd nemal za to, že v danom prípade by bolo potrebné vo veci nariadiť ústne pojednávanie, keďže z obsahu administratívneho spisu bolo jednoznačne preukázané porušenie povinnosti zo strany žalobcu. Jednoznačne bolo preukázané, že žalobca si nesplnil povinnosť podľa § 231 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona č. 461/2003 Z.z. Žalobca oznamovaciu povinnosť splnil až dňa 04.03.2015. Zároveň z obsahu administratívneho spisu bolo preukázané, že dvaja zamestnanci začali pracovať u žalobcu dňa 19.01.2015. K otázke neprimerane uloženej sankcie krajský súd poukázal na to, že uložená pokuta bola na dolnej hranici zákonom stanovenej sadzby a v danom prípade ide o objektívnu zodpovednosť, kde právna úprava neupravuje všeobecné liberačné dôvody.

II.

3. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť a navrhol, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a vec mu vráti na ďalšie konanie. Uviedol, že správne orgány nepovažovali za podstatný pri aplikácii právnej normy upravujúcej nelegálne zamestnávanie faktický stav, keď vyššie uvedení zamestnanci mali uzatvorený pracovnoprávny vzťah, za vykonanú prácu im bola včas vyplatená mzda, včas bolo zaplatené poistné do Sociálnej poisťovne a tiež boli včas zaslané do Sociálnej poisťovne mesačné výkazy za zamestnancov, ktoré skutočnosti boli v konaní preukázané listinnými dokladmi. Skutočnosť, že došlo k oneskorenému prihláseniu zamestnancov do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia Sociálnej poisťovne, nevyvolala žiadne negatívne účinky vo sfére zamestnancov, ani v poistných systémoch, spočívajúce napr. v omeškaní s odvodovými povinnosťami. K oneskoreniu prihlásenia došlo z dôvodu, že prihláška, ktorá bola riadne elektronicky zasielaná pred prvým dňom vykonávania práce zamestnancov nebola spracovaná pravdepodobne z technických dôvodov a o tejto skutočnosti žalobca nemal vedomosť. Žalobca má za to, že vyššie uvedené konanie nemožno posúdiť ako nelegálne zamestnávanie s postihom, ktorý mu bol uložený.

4. Pri posudzovaní nelegálneho zamestnávania krajský súd, ako aj správne orgány vychádzali výlučne z gramatického výkladu relevantných právnych noriem, žiadnym spôsobom nevyhodnotili postup žalobcu ako zamestnávateľa a nekonfrontovali kvalitu týchto zistených skutočností s následkami takéhoto konania v súlade s účelom zákona č. 82/2005 Z.z. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť nelegálnemu zamestnávaniu fyzických osôb zamestnávateľom. Postup správnych orgánov považuje za šikanózný, keď formalistickým výkladom právnej úpravy nelegálneho zamestnávania stanovenej v § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z.z. dospel k záveru, že ide o nelegálne zamestnávanie. Účelom zákona č. 82/2005 Z.z. je ochrana pracovného trhu pred nelegálnou prácou a nelegálnym zamestnávaním v materiálnom zmysle, a preto i prístup k zákonu musí byť materiálny a nie formálny.

Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje.

5. Žalobca poukázal na to, že krajský súd, ako aj správne orgány porušili zákon tým, že nesprávnym procesným postupom mu znemožnili, aby uskutočnil jemu patriace procesného práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vzhľadom na to, že zákon č. 125/2006 Z.z. neustanovuje hmotnoprávnu ani procesnoprávnu úpravu sankcionovania správnych deliktov, bolo potrebné vychádzať z právnej úpravy zákona č. 372/1990 Zb. Taktiež je potrebné v danej veci aplikovať čl. 6 ods. 1 prvá časť Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v zmysle ktorého má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. V zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR sa trestnoprávne princípy analogicky aplikujú i v správnom trestaní, trestanie za správne delikty podlieha obdobnému režimu ako trestný postih za trestné činy. Z tohto hľadiska treba vykladať aj všetky záruky, ktoré sa poskytujú obvinenému. Tým, že správne orgány nenariadili ústne pojednávanie v predmetnej veci, odňali žalobcovi právo na spravodlivý proces pred orgánom verejnej správy v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

6. Na záver žalobca poukázal na ustanovenie § 73 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. a považuje za nezákonný postup prvostupňového správneho orgánu, keď žalobca bol zapísaný do zoznamu právnických osôb, ktoré porušili zákaz nelegálneho zamestnávania hneď po vykonaní kontroly i napriek skutočnosti, že prvostupňové administratívne rozhodnutie z dôvodu podaného odvolania nenadobudlo právoplatnosť.

7. Žalobca považuje uloženie pokuty za neprimeranú, ktorá pôsobí likvidačne na jeho ďalšiu podnikateľskú činnosť.

III.

8. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti navrhol kasačnú sťažnosť zamietnuť, keďže napadnutý rozsudok krajského súdu považuje za vecne správny.

IV.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“, „kasačný súd“) vychádzal zo skutkového stavu, ktorý podrobne v odôvodnení rozsudku popísal krajský súd, preto pre účastníkov konania známe fakty a skutočnosti nebude nadbytočne opakovať a len v stručnosti z neho vyberá nasledovné:

11. Inšpektorát práce Žilina vykonal v dňoch 04.11.2015 a 02.02.2016 inšpekciu práce u žalobcu na prevádzke „Möbelix Nitra - stavba“. Inšpekcia práce bola zameraná na kontrolu dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania podľa ustanovení zákona č. 82/2005 Z.z. a na dodržiavanie § 1 ods. 3 Zákonníka práce.

12. Výsledkom inšpekcie práce bol protokol č. IZA-12-41-1.2/P-B24,28-16 552 zo dňa 02.02.2016. V bode B označenej ako zistené nedostatky je uvedené, že zamestnávateľ porušil zákaz nelegálneho zamestnávania tým, že využíval závislú prácu fyzických osôb P. V. a Q. V., ktorí vykonávali prácu na základe dohôd o vykonaní práce zo dňa 15.01.2015, v ktorých bolo uvedené, že zamestnanci nastúpia do práce dňa 19.01.2015. Zamestnávateľ využíval závislú prácu fyzických osôb, pričom s nimi mal uzatvorený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu (dohoda o pracovnej činnosti) a nesplnil si

oznamovaciu povinnosť voči sociálnej poisťovni (oznamovaciu povinnosť splnil až dňa 04.03.2015), čo je v rozpore s ustanovením § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z.

13. Následne na to prvostupňovým rozhodnutím bola žalobcovi podľa § 19 ods. 2 zákona č. 125/2006 Z.z. uložená pokuta vo výške 5.000,- € za porušenie povinnosti vyplývajúcej z predpisov uvedených v § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. za to, že žalobca využíval závislú prácu fyzických osôb P. V. a Q. V., odo dňa 21.01.2015, 22.01.2015, 17.02.2015, 18.02.2015, preukázal založenie pracovného vzťahu podľa osobitného predpisu - dohody o vykonaní práce zo dňa 15.01.2015, avšak nesplnil si oznamovaciu povinnosť podľa osobitného predpisu (§ 231 ods. 1 písm. b/ bod 1 zákona č. 461/2003 Z.z.), čo podľa § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. je nelegálne zamestnávanie. Druhostupňový správny orgán toto rozhodnutie potvrdil.

14. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z.z. právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2 a 3. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 3.

15. Podľa § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu fyzickej osoby, má s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu a nesplnila povinnosť podľa osobitného predpisu.

16. Podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. Inšpektorát práce uloží pokutu zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania od 2.000 € do 200.000 €, a ak ide o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5.000 €.

17. Podľa § 19 ods. 6 zákona č. 125/2006 Z.z. Inšpektorát práce pri ukladaní pokuty podľa odsekov 1 a 2 zohľadňuje jej preventívne pôsobenie a pri určovaní výšky pokuty prihliada najmä na

- a) závažnosť zisteného porušenia povinností a závažnosť ich následkov,
- b) počet zamestnancov zamestnávateľa a riziká, ktoré sa vyskytujú v činnosti zamestnávateľa,
- c) počet nelegálne zamestnaných fyzických osôb, ak ide o uloženie pokuty podľa odseku 2 písm. a) prvého bodu,
- d) skutočnosť, či zistené porušenie povinností je dôsledkom neúčinného systému riadenia ochrany práce u zamestnávateľa alebo či ide o ojedinelý výskyt nedostatku,
- e) opakované zistenie toho istého nedostatku.

18. Podľa § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z.z. na konanie podľa § 4 písm. e), § 6 ods. 1 písm. b), d) a e), § 7 ods. 3 písm. d), e), i) a s), ods. 8 písm. b) a ods. 9, § 12 ods. 2 písm. d) až f), § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. Všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú na vydanie oprávnenia, preukazu, osvedčenia a povolenia podľa tohto zákona.

19. Podľa § 231 ods. 1 písm. b/ bod 1 zákona č. 461/2003 Z.z. zamestnávateľ je povinný prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia zamestnanca podľa § 4 ods. 1 na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti a zamestnanca podľa § 4 ods. 2, okrem zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody o brigádnickej práci študentov podľa § 227a, na dôchodkové poistenie pred vznikom týchto poistení, najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, odhlásiť zamestnanca najneskôr v deň nasledujúci po zániku týchto poistení okrem zániku povinného nemocenského poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa § 20 ods. 3, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a) až c),

20. Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 vzniká odo dňa

vzniku právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, a zaniká dňom zániku tohto právneho vzťahu, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Žalobca v prvom rade namietal, že oneskorené prihlásenie zamestnancov do registra poistencov a sporiteľov dôchodkového sporenia Sociálnej poisťovne nevyvolalo žiadne negatívne účinky vo sfére zamestnancov, ani v poisťných systémoch. K oneskoreniu prihlásenia došlo pravdepodobne v dôsledku technickej chyby, avšak zamestnanci mali uzatvorený pracovnoprávny vzťah, mzda im bola včas vyplatená a včas bolo zaplatené aj poistné do Sociálnej poisťovne, ako aj včas boli do Sociálnej poisťovne zaslané mesačné výkazy za zamestnancov. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že v danom prípade nedošlo k žiadnym negatívnym účinkom vo sfére zamestnancov, ani v poisťných systémoch, avšak uvedený správny delikt je založený na objektívnej zodpovednosti bez možnosti liberácie. Zákon č. 82/2005 Z.z. považuje za nelegálne zamestnávanie nielen využívanie závislej práce bez založenia pracovnoprávneho vzťahu alebo štátnozamestnaneckého pomeru, ale aj nesplnenie si povinnosti podľa § 231 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z. (tzv. prihlasovacia povinnosť zamestnávateľa v Sociálnej poisťovni). Tak ako uviedol krajský súd, objektívny charakter zodpovednosti znamená, že zamestnávateľ je zodpovedný už tým, že k samotnému porušeniu došlo, bez ohľadu na to, ako k porušeniu došlo, či došlo k odstráneniu zistených nedostatkov alebo či malo dané porušenie účinkov vo sfére dopadu. Správne orgány oboch stupňov teda dospeli k správnym skutkovým zisteniam, ako aj k správne právnemu posúdeniu veci.

22. Zákomom č. 294/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 82/2005 Z.z., bolo s účinnosťou od 01.01.2018 zmenené znenie § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy má zamestnávateľ podľa tohto novelizovaného ustanovenia povinnosť prihlásiť zamestnanca, ktorého závislú prácu využíva a s ktorým má založený pracovnoprávny vzťah, do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia do siedmich dní od začatia výkonu činnosti zamestnanca podľa § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z. (najneskôr však do začatia kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, ak kontrola začala do siedmich dní od začatia výkonu činnosti zamestnanca). Žalobca však nestihol ani uvedenú lehotu, keďže svojich zamestnancov prihlásil na sociálne poistenie o cca mesiac a pol neskôr. Preto nemohol správny súd na daný prípad aplikovať ani túto zmenenú právnú úpravu.

23. K otázke vykonania ústneho pojednávania v konaní o iných správnych deliktoch kasačný súd uvádza, že v jednotlivých prípadoch je potrebné posúdiť, či bolo potrebné v správnom konaní nariadiť ústne pojednávanie na prejednanie správneho deliktu, prípadne či jeho nenariadenie mohlo mať za následok nezákonnosť administratívneho rozhodnutia. Z právnych predpisov nevyplýva, že by orgán verejnej správy mal v každom jednotlivom konaní o správnom delikte povinnosť vykonať ústne pojednávanie, preto nemožno bez ďalšieho uzavrieť, že to, že správny orgán v tomto prípade nevykonal ústne pojednávanie znamenalo porušenie žalobcovho základného práva na inú právnú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

24. V tejto súvislosti možno poukázať na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 231/2010 zo dňa 25.08.2010, z ktorého vyplýva povinnosť nariadiť ústne pojednávania nielen v priestupkových veciach, ale aj v konaniach o iných správnych deliktoch. Najvyšší súd SR však poukazuje na novšie rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 134/2014 zo dňa 05.02.2014, kde možno nájsť v tejto otázke názorový posun. Ústavný súd skonštatoval, že správny orgán nespĺňal atribúty nestranného a nezávislého súdu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Verejné prerokovanie trestného obvinenia, resp. uskutočnenie ústneho pojednávania pred takýmto orgánom nemôže naplniť čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ktorý zaručuje takéto prerokovanie pred nestranným a nezávislým súdom. Právo prerokovať vec verejne nezávislým a nestranným súdom s neobmedzenou právomocou na jej preskúmanie z právnej ako aj skutkovej stránky, t.j. s plnou jurisdikciou je naplnené v konaní pred správnym súdom. Správny orgán nie je povinný s odkazom na § 21 ods. 1 Správneho poriadku nariadovať ústne pojednávanie v konaní o inom správnom delikte, je však povinný presne a úplne zistiť skutočný stav veci. Obdobne rozhodol Najvyšší súd SR aj vo veciach vedených pod sp. zn. 7Sžo/1/2013 zo dňa 24.09.2014 a 8Sžo/66/2013 zo dňa 20.11.2014.

25. Nariadenie ústneho pojednávania vo veciach správneho trestania závisí od okolností každého konkrétneho prípadu s tým, že pokiaľ orgán verejnej správy ústne pojednávanie nenariadi (samozrejme, za podmienky, že povinnosť nariadiť ústne pojednávanie nevyplýva z osobitného predpisu), musí byť z odôvodnenia vydaného rozhodnutia zrejmé, ktoré skutočnosti boli podkladom pre vydanie rozhodnutia a akými úvahami sa orgán verejnej správy riadil (§ 47 ods. 3 Správneho poriadku). Inak povedané, je potrebné, aby odôvodnenie spĺňalo atribúty udržateľnosti vydania rozhodnutia bez nariadenia ústneho pojednávania. Následne bude na správnom súde, aby posúdil, či v konkrétnom prípade nedodržanie zásady ústnosti, priamosti a bezprostrednosti malo za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia. Pri posudzovaní potreby dodržania zásady ústnosti v rámci administratívneho konania je potrebné prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, povahu správneho deliktu v širšom zmysle, ako aj na druh a výšku hroziacej sankcie. Obdobným spôsobom pristupuje k otázke nariadenia ústneho pojednávania pred správnym súdom vo svojej judikatúre aj ESĽP, ktorý dôsledne vyhodnocuje okolnosti konkrétneho prípadu, napríklad dôsledky vyplývajúce zo sankcií, výšku sankcie, skutočnosť, či mal sťažovateľ možnosť písomne reagovať na vyjadrenia, a v závislosti od výsledku tohto zhodnotenia posudzuje, či došlo k porušeniu čl. 6 Dohovoru v konaní pred súdom (správnym, odvolacím). (Baricová, J., Fečík, M., Števec, M. Filová, A. a kol.: Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava, C.H.Beck, 2018, s. 997)

26. Kasačný súd v tejto súvislosti pripomína rozhodnutie NS SR vo veci sp. zn. 4Sž/98-102/02 zo dňa 17.12.2002 podľa ktorého „rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka“. Keďže správne orgány dodržali zákonom stanovené podmienky, žalobcovi umožnili využiť jeho práva tým, že mu umožnili vyjadriť sa k podkladom vydania rozhodnutia, pričom žalobca toto právo aj využil. Z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že žalobca podal v správnom konaní svoje vyjadrenia.

27. Zákon č. 372/1990 Zb. nebolo možné na prejednávany prípad aplikovať, keďže išlo o iný správny delikt a nie priestupok. V zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin. Dané konanie nebolo označené ako priestupok, a teda bolo potrebné subsidiárne postupovať podľa Správneho poriadku (§ 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z.z.).

28. K otázke výšky pokuty kasačný súd uvádza, že výška pokuty je výslovne v § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. stanovená na minimálnej výške 5.000,- € ak ide o nelegálne zamestnávanie najmenej dvoch fyzických osôb súčasne. Nie je ustanovená žiadna možnosť zníženia pokuty. V zmysle § 198 Správneho súdneho poriadku môže správny súd zmeniť druh alebo výšku sankcie, ak táto sankcia je neprimeraná povahe skutku alebo by mala pre žalobcu likvidačný charakter alebo upustiť od uloženia sankcie, ak účel správneho trestania možno dosiahnuť aj samotným prejednaním veci len vtedy, ak tak mohol podľa osobitného predpisu rozhodnúť orgán verejnej správy. Vzhľadom na to, že v osobitnom predpise nie ustanovená možnosť uloženia nižšej sankcie, resp. upustenia od uloženia sankcie, nemohol správny súd tomuto návrhu žalobcu vyhovieť.

29. K námietke žalobcu, týkajúcej sa zapísania do zoznamu právnických osôb, ktoré porušili zákaz nelegálneho zamestnávania kasačný súd poukazuje na to, že procedúra zápisu do centrálne verejne prístupného zoznamu fyzických osôb a právnických osôb, ktoré v predchádzajúcich piatich rokoch porušili zákaz nelegálneho zamestnávania je upravená § 6 ods. 1 písm. s/ zákona č. 125/2006 Z.z. s tým, že sa tam fyzické alebo právnické osoby zapisujú na základe protokolu o vykonanej kontrole, teda hneď po zistení porušenia, bez ohľadu na to, či rozhodnutie o uloženej sankcii nadobudlo právoplatnosť. Právne dôsledky takéhoto protokolu však môžu mať negatívne ekonomické a právne následky na žalobcu. Takýto protokol má konštitutívnu právnu povahu, a to tým, že nielen obsahom protokolu a v ňom uloženými opatreniami, ale aj právnymi dôsledkami daného protokolu (vstupujúcimi do subjektívnych práv žalobcu oveľa výraznejším spôsobom než samotný protokol) zmenili právne postavenie žalobcu vo verejnoprávnych a obchodnoprávných vzťahoch. Samotný protokol, ktorý bol

podkladom pre vykonanie zásahu žalovaného spočívajúcom v zápise žalobcu do Registra nelegálnych zamestnávateľov mohol byť predmetom samostatného súdneho preskúmavacieho konania pred správnym súdom (bližšie napr. uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Sa/11/2017 zo dňa 15.06.2017). Zápis žalobcu do uvedeného Registra nie je predmetom tohto preskúmavacieho konania.

30. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobcu vznesené v kasačnej sťažnosti za nedôvodné, a preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

31. O trovách kasačného konania rozhodol podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s ustanoveniami § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP a contrario tak, že sťažovateľovi nepriznal náhradu trov kasačného konania z dôvodu neúspechu v kasačnom konaní a žalovanému nárok na náhradu trov konania zo zákona nevyplýva.

32. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.